

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 35/2016)

София, 31 август 2016 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 25.08.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	3
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Външна търговия с основни земеделски култури.....	7
2.1	Зърнени и маслодайни култури	7
2.2	Плодове и зеленчуци.....	8
3	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица по области	11

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 25.08.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

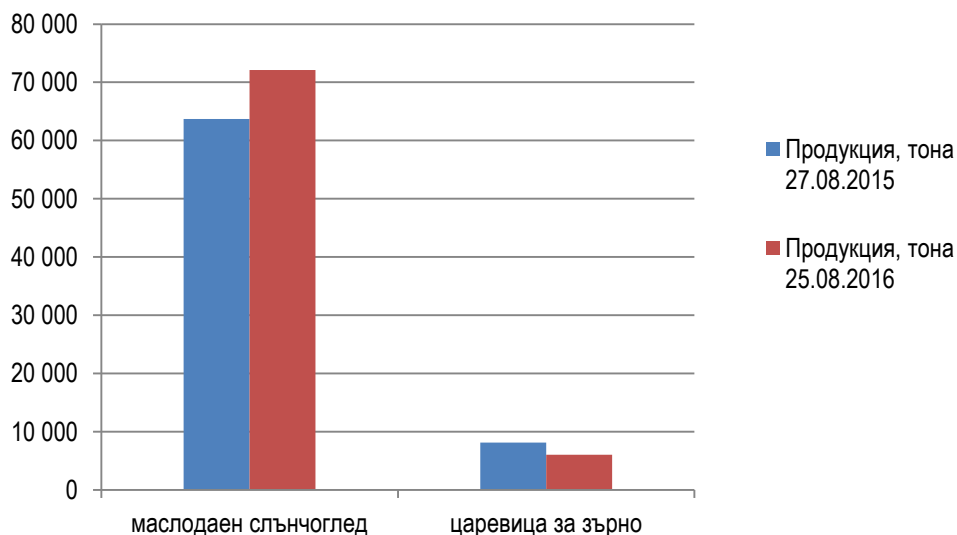
Започна прибирането на маслодайния слънчоглед и царевицата за зърно. По оперативни данни, към 25.08.2016 г. са реколтирани 5,3% от площите със слънчоглед и 0,3% от площите с царевица, при съответно 4,4% и 0,4% по същото време на 2015 г. Към този момент са прибрани 72,1 хил. тона слънчоглед и 6 хил. тона царевица, което е съответно с 13,2% повече и с 25,8% по-малко на годишна база. На този етап и при двете култури се отчита по-нисък среден добив спрямо миналата година.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 25.08.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	25.08.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 581 107	398 978	5,3%	72 086	181	0,3%	19,7%	13,2%	-5,2%
царевица за зърно	4 220 997	14 526	0,3%	6 014	414	-0,3%	-13,1%	-25,8%	-14,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 25.08.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Оперативните данни към 25.08.2016 г. сочат ръст на производството на картофи с 41% спрямо същия период на 2015 г., до 58,7 хил. тона. Същевременно, при продукцията от дини, домати, пипер и пъпеша се наблюдава изоставане с между 0,4% и 20,3% на годишна база, най-значително при пъпешите.

Реколта от пролетници към 25.08.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

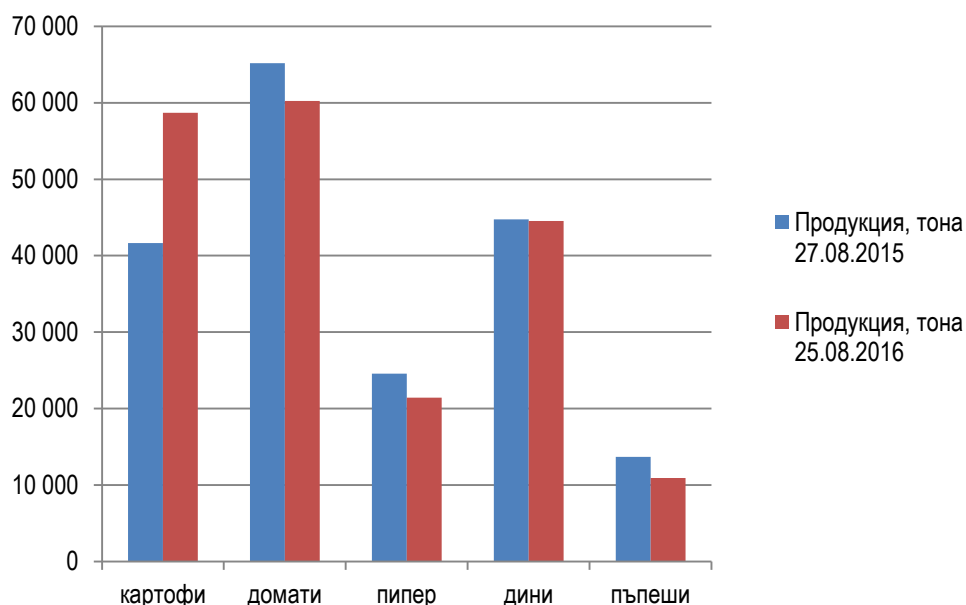
	25.08.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	119 551	42 869	58 678	1 369	-2,2%	19,8%	40,9%	17,6%
домати	44 344	32 282	60 242	1 866	2,3%	3,1%	-7,6%	-10,3%
пипер	38 970	26 488	21 421	809	-11,7%	-3,0%	-12,8%	-10,0%
дини	30 449	24 474	44 558	1 821	5,3%	-8,9%	-0,4%	9,3%
пъпеши	13 413	11 660	10 905	935	-33,2%	-26,8%	-20,3%	8,8%
фасул	33 395	14 976	2 144	143	13,6%	-22,8%	-28,7%	-7,7%
градински грах	23 823	16 057	6 387	398	65,4%	78,0%	106,8%	16,4%
леща	19 255	17 819	2 350	132	24,0%	39,0%	39,3%	0,0%
соя	145 158	3 867	906	234	-43,1%	-67,6%	-48,8%	58,1%
ориз	93 270	*	*	*	-	-	-	-
овес	107 485	70 743	16 317	231	-16,8%	-21,0%	-2,0%	24,2%
сорго	28 693	370	79	213	-22,1%	-85,8%	-89,4%	-25,8%
шарен слънчоглед	80 222	5 000	1 274	255	-30,5%	73,0%	127,1%	31,4%
царевица силажна	167 075	78 262	189 083	2 416	-7,9%	5,8%	37,1%	29,6%
пролетен ечемик	30 976	29 096	8 482	292	-66,6%	-59,1%	-55,1%	10,2%
фуражен грах	104 029	84 839	34 072	402	29,5%	62,0%	38,3%	-14,6%
захарно цвекло	*	*	*	*	-	-	-	-
памук	33 073	*	*	*	-	-	-	-
лен	900	825	61	74	28,6%	-	-	-
тютюн ориент.	50 135	41 698	4 467	107	-29,7%	-37,8%	-30,9%	10,3%
тютюн Бърлей	6 210	4 925	536	109	-38,3%	-38,1%	-61,9%	-38,4%
тютюн Вирджиния	36 958	27 508	2 006	73	-12,0%	-5,6%	-10,2%	-5,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

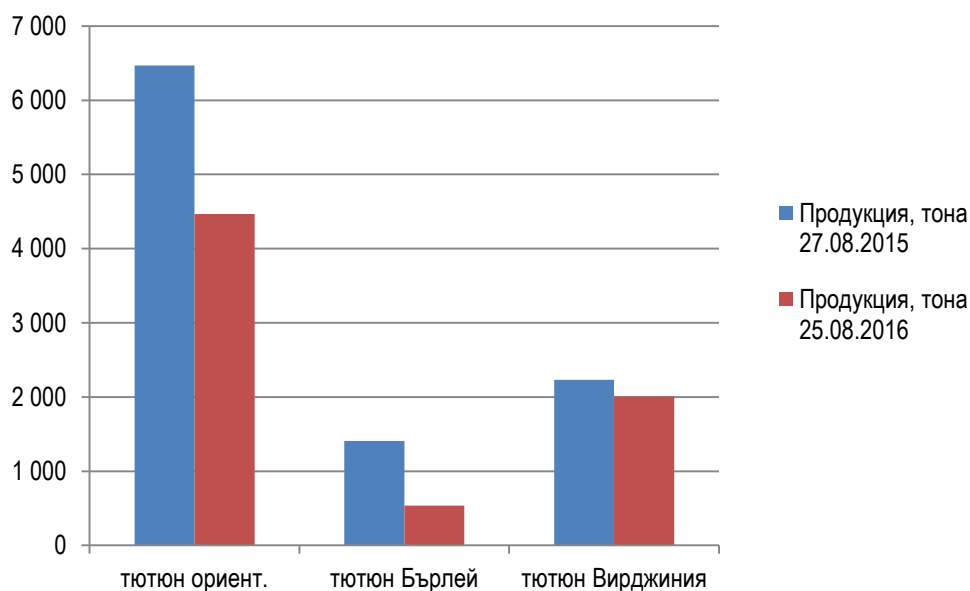
* Няма данни

Към момента средният добив от пъпеши, дини и картофи е с между 8,8% и 17,6% по-висок спрямо реколтата `2015, а този от пипер и домати - с около 10% по-нисък.

Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 25.08.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

Продукция от основни сортове тютюн към 25.08.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативни данни, към 25.08.2016 г. събраната продукция от сливи, лавандула, малини, кайсии, ябълки, маслодайна роза и круши е с между 0,1% и 52,3% повече спрямо отчетената по същото време на 2015 г. От друга страна, производството на праскови, ягоди, вишни, череши, десертни и винени лозя намалява с между 3,4% и 97,6% на годишна база.

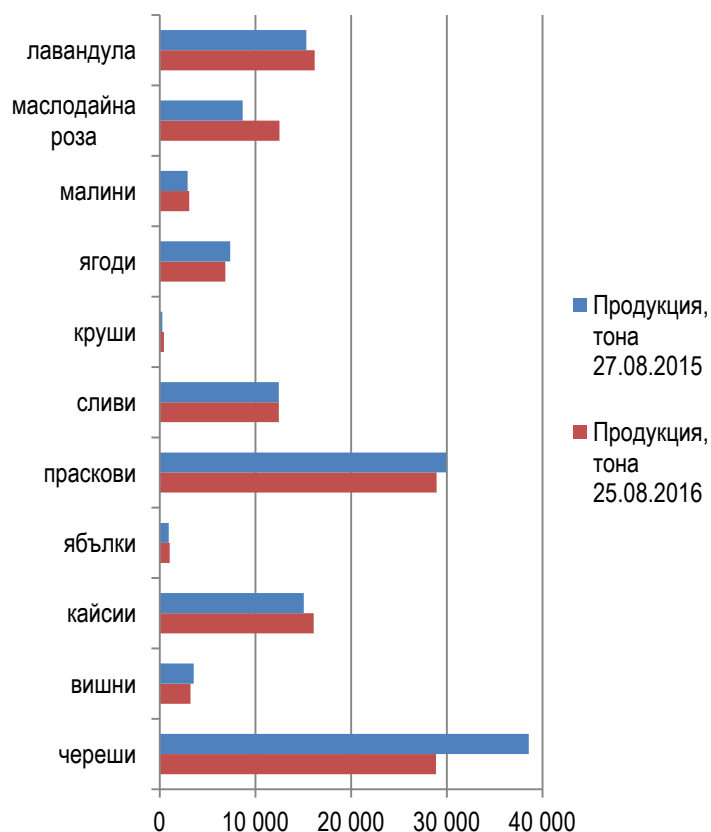
Засега по-значително увеличение на средния добив спрямо реколта `2015 се отчита при маслодайната роза и крушите (съответно с 44,9% и 19,5%), а намаление - при винените лозя (със 71,9%), десертните лозя, ябълките и черешите (с между 17% и 19%).

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 25.08.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

	25.08.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 712	67 710	28 872	426	2,2%	-9,5%	-25,2%	-17,4%
вишни	13 684	11 145	3 202	287	4,0%	1,8%	-9,6%	-11,1%
кайсии	28 412	26 391	16 083	609	3,3%	3,1%	6,8%	3,6%
ябълки	48 417	2 036	1 031	506	2,9%	37,5%	11,6%	-18,9%
праскови	42 430	36 514	28 928	792	-1,2%	-3,5%	-3,4%	0,1%
сливи	61 245	24 816	12 445	502	-4,8%	6,0%	0,1%	-5,5%
круши	4 182	862	428	497	-0,6%	27,5%	52,3%	19,5%
ягоди	10 256	9 456	6 863	726	-4,7%	-10,2%	-6,7%	3,9%
малини	17 439	8 713	3 086	354	18,0%	12,5%	5,8%	-5,9%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	50 486	16 183	321	7,0%	8,0%	5,6%	-2,1%
лозя винени	508 165	100	17	170	-4,4%	-91,3%	-97,6%	-71,9%
лозя десертни	49 421	3 437	1 466	426	-1,8%	-10,1%	-26,4%	-18,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 25.08.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 21 – 28.08.2016 г. през Пристанище Варна¹ са изнесени 75,3 хил. тона рапица, докато експорт на пшеница и ечемик не е реализиран. Общият износ на пшеница през порта от началото на пазарната 2016/17 година до момента нараства с 13,2% на годишна база, до 570,6 хил. тона, а този на рапица – близо три пъти, до 143,2 хил. тона. Същевременно, износът на ечемик се свива с 91,2%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2015 – 28.08.2015	04.07.2016 – 28.08.2016	Изменение
пшеница	504 252	570 565	13,2%
ечемик	66 838	5 855	-91,2%
рапица	50 286	143 224	184,8%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2016/17 г., през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

Общо за периода 01.09.2015 г. – 28.08.2016 г., износът на царевица през Пристанище Варна изостава с 45,1% на годишна база, а този на слънчоглед – с 18,7%, като през последната седмица на пристанището не са преминавали товари с двете култури.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2014 – 28.08.2015	01.09.2015 – 28.08.2016	Изменение
царевица	1 098 597	602 939	-45,1%
слънчоглед	203 271	165 225	-18,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на изминаващата 2015/16 пазарна година до момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 32/2016, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през юни 2016 г.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2015 г. до 28.08.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 32/2016, ще бъде направена към средата на м. септември 2016 г., след публикуване на данните от Националния статистически институт.

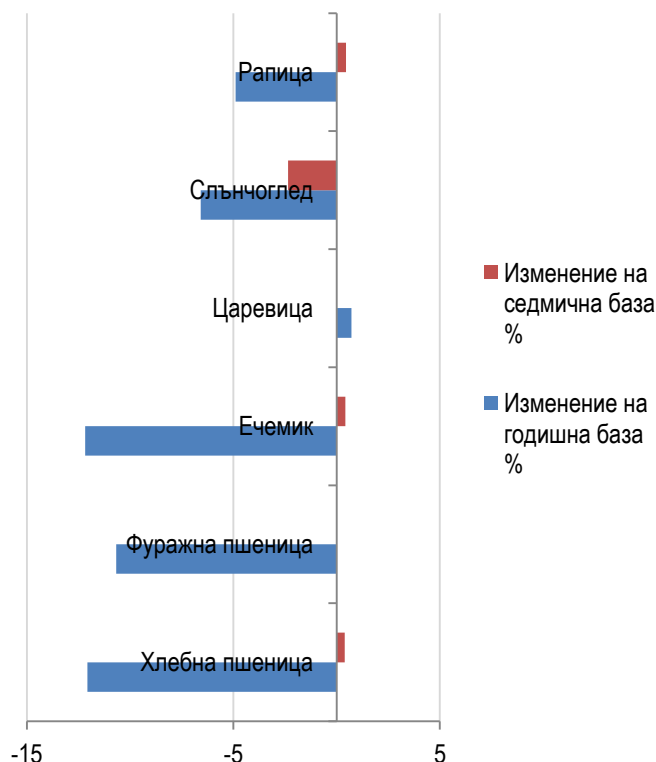
3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 24.08.2016 г. средните изкупни цени на хлебна пшеница, ечемик и рапица отбелязват незначително повишение в рамките 0,4 - 0,5% спрямо предходната седмица, докато тази на слънчоглед се понижава с 2,3%.

Като цяло, изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е в границите от 4,9% до 12,2%, най-чувствително при хлебната пшеница и ечемика. Изключение прави царевицата, при която се наблюдава леко поскъпване на годишна база - с 0,7%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 24.08.2016 г.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 24.08.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	26.08.2015	17.08.2016	24.08.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	290	254	255	-12,1	0,4
Фуражна пшеница	272	243	243	-10,7	0,0
Ечемик	271	237	238	-12,2	0,4
Царевица	279	281	281	0,7	0,0
Слънчоглед	669	640	625	-6,6	-2,3
Рапица	695	658	661	-4,9	0,5

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 26.08.2016 г. предлагането на едро на оранжерийни и полски домати, картофи, ябълки, пъпеши и дини на тържищата в страната е на цени, с между 1,3% и 14,4% по-ниски на седмична база, като най-съществено поевтиняване се отчита при полските домати. Същевременно, зеленият пипер поскъпва с 12,8%.

Средните цени на едро на картофи, праскови и домати (оранжерийни и полски) са с между 13,2% и 59,7% по-високи спрямо същия период на миналата година, докато тези на зелен пипер, ябълки, дини и пъпеши намаляват от 6,4% до 24%.

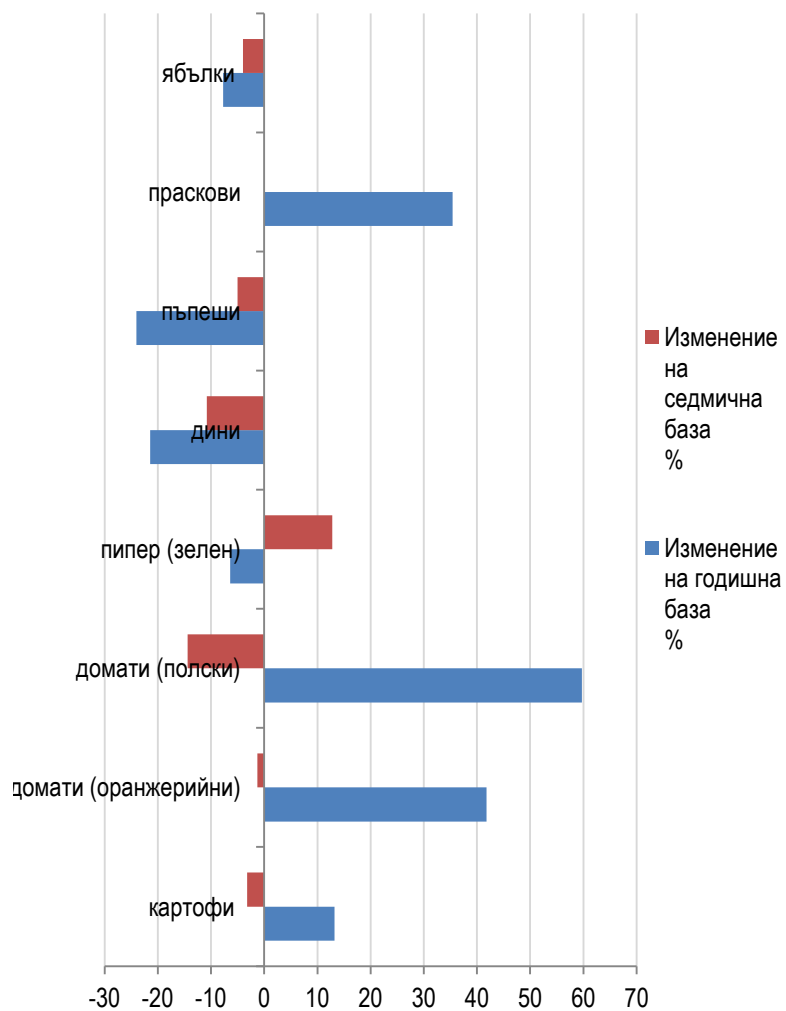
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 26.08.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

	28.08.2015	19.08.2016	26.08.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,53	0,62	0,60	13,2	-3,2
домати (оранжерийни)	1,10	1,58	1,56	41,8	-1,3
домати (полски)	0,67	1,25	1,07	59,7	-14,4
пипер (зелен)	0,94	0,78	0,88	-6,4	12,8
дини	0,42	0,37	0,33	-21,4	-10,8
пъпеши	1,00	0,80	0,76	-24,0	-5,0
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,04	1,00	0,96	-7,7	-4,0
праскови	0,96	1,30	1,30	35,4	0,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 26.08.2016 г.**

4 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0				
Бургас	340580	0	61581	18.08%	8569.88	139
Варна	404396	0	39850	9.85%	7926	199
Велико Търново	485556	0	16640	3.43%	4170	251
Видин	395520	0	4400	1.11%	862	196
Враца	432065	1372	3500	0.81%	940	269
Габрово	33280	0				
Добрич	810885	0	62516	7.71%	12509.8	200
Кърджали	2150	0				
Кюстендил	9055	0				
Ловеч	138586	0				
Монтана	349255	0	200	0.06%	20	100
Пазарджик	51350	0				
Перник	50385	0				
Плевен	745708	0	2840	0.38%	835	294
Пловдив	238937	0	23960	10.03%	3581	149
Разград	247020	0	21000	8.50%	5030	240
Русе	456149	275	10973	2.41%	2763.5	252
Силистра	368162	543.4				
Сливен	227100	0	42200	18.58%	6410	152
Смолян		0				
София-град	58139	0				
София	95090	0				
Стара Загора	420241	0	37453	8.91%	6590.4	176
Търговище	237865	0				
Хасково	321530	0	55550	17.28%	9011.5	162
Шумен	310144	263				
Ямбол	355605	2432.6	16315	4.62%	2867	176
ОБЩО	7585993	4886	398978	5.26%	72086.08	181

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0				
Бургас	15750	0				
Варна	158245	0	5030	3.18%	1909	380
Велико Търново	310617	0	1200	0.39%	600	500
Видин	123885	0				
Враца	382164	0				
Габрово	81800	0				
Добрич	961717	0	2046	0.21%	924	452
Кърджали	1605	0	1100	68.54%	420	382
Кюстендил	3175	0				
Ловеч	95153	0				
Монтана	161127	0				
Пазарджик	10680	0				
Перник	6507	0				
Плевен	689894	0	2100	0.30%	943	449
Пловдив	60240	0	850	1.41%	413	486
Разград	183360	59				
Русе	245408	0				
Силистра	269510	57.62				
Сливен	42300	0				
Смолян	735	0	200	27.21%	80	400
София-град	32261	0				
София	28726	0				
Стара Загора	49059	171.4	1700	3.48%	680	400
Търговище	103441	0				
Хасково	11370	0	300	2.64%	45	150
Шумен	175758	1140				
Ямбол	8998	0				
ОБЩО	4222425	1428	14526	0.34%	6014	414